

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Meestribbelen

Het kwam in de oudejaars-conference van Pieter Derks weer even langs: de term 'meestribbelen'. Een woord dat blijkbaar begin deze eeuw is ontstaan en dat staat voor de boel vertragen, terwijl je juist de indruk geeft mee te werken. Zaken frustreren met als doel om concrete afspraken uiteindelijk waar mogelijk tegen te houden en alles bij het oude te laten. In enkele door mij graag aangehaalde columns op ons platform Accountant.nl sprak Nyenrode-hoogleraar Bob Hoogenboom in het verleden over de 'Tijgerkatstrategie'. Hij verwees daarbij naar een roman van Giuseppe Tomasi, die zich afspeelt op Sicilië in 1860. Het uitgangspunt van de Tijgerkatstrategie is: om te zorgen dat alles blijft zoals het is, moet alles anders worden. "Beweeg vooral mee met de vernieuwers", aldus Hoogenboom. Breng rapporten uit, stel werkgroepen in, organiseer bijeenkomsten en roep dat alles anders moet. Meestribbelen dus, zolang alles uiteindelijk maar bij het oude blijft.

Eén van de thema's die daarbij door Hoogenboom worden genoemd, is de rol van de accountant ten aanzien van het fraudevraagstuk. Een thema waarmee het beroep al ruim een eeuw worstelt. Het jongste AFM-rapport over accountants en hun controle

van frauderisico's is een nieuw bewijs van die langdurige worsteling. Accountants zeggen en schrijven van alles over fraude; zie de stroom aan rapporten, handreikingen, publieke management letters, bijeenkomsten en meer. Maar roep dat de accountant mag worden aangesproken op het vinden van fraude en alle waterdichte schotten bij de kantoren gaan naar beneden. Ook iets zeggen over bevindingen rondom fraude en niet alleen over de werkzaamheden: het huis is te klein. "Daar is de accountant niet voor, kijk maar naar de regels", is de Pavlov-reactie. Liever snelle invoering van de Verklaring Omtrent Risicobeheersing, de VOR. Dan mag de ondernemingsleiding zelf zeggen dat alles onder controle is. Maar het maatschappelijk verkeer verwacht anders. Accountants controleren toch de boel?

Meestribbelen, het is zeker ook een populaire term als het gaat om duurzaamheid. Nu de blonde wereldleider uit Washington het internationale strijdtoneel overhoop haalt, blijken de duurzaamheidsambities van veel bedrijven toch wat minder in de genen te zitten dan eerder met ronkende volzinnen werd beleden. Amerikaanse bedrijven passen hun ESG-beleid aan, olieconcerns schrappen activiteiten op het gebied van groene energie en

zetten weer vol in op het leegpompen van fossiele bronnen. Het mag immers van Trump: "Drill, baby, drill!" In Europa lijkt de concurrentiepositie van de oude wereld opeens belangrijker dan de toekomst van de planeet en dus wordt er in Brussel kritisch gekeken naar alle nog kersverse duurzaamheidsrichtlijnen. "Zolang duurzaamheidsambities vrijblijvende vergezichten waren in glossy jaarverslagen, was er weinig weerstand", schrijft Fouk Tsang in een beschouwing op LinkedIn, over Duitse pogingen om de CSRD-richtlijn uit te stellen. "Nu er concrete data en verificatie worden gevraagd, komt de lobby op gang."

Ben ik een complotdenker, als ik vermoed dat die strategie al veel eerder is bedacht door hele slimme adviseurs? Jarenlang enthousiast meehuilen met de milieubeweging, richtlijnen opstellen en daarbij een immense hoeveelheid bureaucratie optuigen (hallo ESRS-standaarden!), om vervolgens om vijf voor twaalf te constateren: "Nee, dit kan echt niet, dat mogen we niet vragen van ondernemingen. Het moet anders en minder. Laten we maar beginnen met uitstellen en stroomlijnen."

Meestribbelen, het is een prachtige tactiek: alles blijft uiteindelijk bij het oude. ←